

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

La Ciutat màrtir

Barcelona: alça el cap amb orgull!

Hem dit ja tantes coses a propòsit de la situació de Barcelona, que ja no sabem què cosa dir. I, no obstant, de Barcelona havem de parlar. La realitat s'imposa, i no podem prescindir de comentar l'estat de la ciutat, afligida per tots els dolors de l'estridentia, de la ciutat fuetejada per propis i l'estrany, de la ciutat màrtir amb un martiri constant i persistent, únic en l'actual moment de la història.

Sí, únic en el món. Ciutats que pateixen accions i reaccions vives i cruents, que veuen la normalitat del seu viure interrompuda per una revolució o per un pronunciament, que passen per cops i contracops punyents, les trobarem. Però ciutats on el crim hi esdevingui sistemàtic, organitzat, constant un any i un altre any, no les trobarem enlloc; gairebé Barcelona és única, tristament única en el món.

I hi ha qui diu que això és una vergonya per a la nostra gloriosa urbs! Apressem-nos a protestar-ne. No, no és una vergonya per a la ciutat; és una vergonya per a l'Estat al qual pertany la ciutat. Precisament nostre urbs és model de sensatès i de treball; és encarnació plàstica de l'inexhaurible seny català; precisament la vida de la nostra ciutat és plasmada en aquesta dolça i assenyada classe mitja (industrial i comercial sobretot) que és la que en tot temps ha portat el sentit del viure humil i pràctic, el sentit del treball en l'ordre domèstic, el sentit de la democràcia en l'ordre polític, l'ideal de la *aurea mediocritas* tant estimada per nosaltres. Com aquesta ciutat hauria esdevingut, doncs, de cop i volta la ciutat dels crims, de l'assassinat sistemàtic, del *homo homini lupus*?

No, Barcelona no deu avergonyir-se davant del món. Qui deu acotar el cap amb totes les rojors de la vergonya, és l'Estat incapaç de prevenir els conflictes socials mitjançant organismes adequats, de reprimir el terrorisme amb un sistema de policia, de resoldre els innombrables problemes que tots els Estats civilitzats han resolt ja d'anys ençà en el sí de les seves grans aglomeracions urbanes.

Barcelona no és la ciutat criminal. Al contrari, Barcelona és la ciutat màrtir, la que pateix, la que és flagelada, la que en mig de tots els dolors, sap trobar la força suficient per a subsistir, malgrat la inhibició d'un Estat incapaç, la que sap renovar-se sempre, la que sap purificar-se cantant, i cremant les seves concupiscències en el foc d'una nit de Sant Joan eterna...

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El Govern espanyol, atuit per la seva pròpia impotència i una munió de conflictes que esparvera, té de pendre part a la ja pròxima Conferència de Tànger, on es discutiràn els contraposats interessos de França i d'Anglaterra més que els nostres, completament despreciats, essent els majors i més justos, per ambdues nacions. Els tècnics començaran per obrir camí, reunits a Londres; però Espanya no en té de tècnics, ni el Govern està preparat per a tan vital afer, ni el país té ara forces per a fer respectar els seus drets. Tot fa suposar que Espanya pagarà els plats trencats en la Conferència de Tànger.

Al Marroc, després dels sangnants combats de Tizzi-Assa i Tafersit, hi regna una treva que sembla va a trencar prompte una triple concentració de harques. De tot quant s'ha dit en les Corts recentment sobre el problema marroquí, es despren la completa desorientació del Govern, que canvia cada dia de parer, segons el vent d'on bufa (d'Anglaterra, de França, de Melilla, de les Junes, del poble, de l'Hisenda...), i el complert fracàs de la política de l'Alba. Sembla impossible que encara sigui ministre!

Ha estat un senador romanonista de la Concentració i, per tant, correligionari, *per accidens*, del senyor Alba, i home seriós i ben documentat demés, en els problemes del Marroc, el senyor Maestre, qui ha dit i demostrat al Ministre d'Estat espanyol que els fusells usats pels moros en el terrible combat de Tafersit, pertanyen als que es van entregar pocs dies abans a les càbiles adictes (!!) per l'Amel Drirs-er-Riffi, que aquest "moro amic" és un agent miner d'Abd-El-Krim, i que apart de l'elevat sou que té, cobra també fortes quantitats dels diners secrets de la Comandància de Melilla, l'esmerçament dels quals no justifica, exigint, per fi de comptes, vergonyosos tributs als moros, sotmesos per les nostres armes.

El senyor Alba ha tingut que baixar els seus fums, admeten l'imposició de Martínez Anido per cap militar del Marroc, que fa allí ço que li plau; però no n'hi ha prou amb aqueixa humiliació, perquè encara li resta al senyor Alba la caixa del Tresor oberta per a fer surar la política del protectorat civil, la qual, demés de les immenses despeses militars, suposa altres de semblants per a comprar moros que després es venen i es passen amb armes i diners a les càbiles enemigues.

Del nou conflicte del Cabo Juby, provocat per l'aviació francesa i sostingut en profit de França per Espanya, solament es sap que s'hi ha enviat

allí més tropes i material de guerra. Com que estem tan tranquils i sobrats de tot a Espanya!

A les Corts s'ha tractat del problema de Barcelona, convertint-se en qüestió política que cada partit, i no cal dir del Govern, aprofita per a promoure els seus interessos. I entre tant, la pobra ciutat, regina escarnida, única al món en aquest calvari ignominiós del terrorisme, segueix decandint-se a mans del assassins i dels lladres que l'estan arruinant i robant a ple dia i amb la més complerta iniquitat. Com que la policia i la Guardia Civil tenen ordre de no disparar les armes... Prou que ho saben els pistolers!

Però — i dit sigui amb tota classe de respectes —: que no en sap res d'això que passa a Barcelona, i va infestant a tota Espanya, el Rei? Que ni està vigent el dret reial constitucional, de nomenar i refusar ministres? Que no hi resten a Espanya una dotzena d'homes capacitats i honrats per a governar-la bé i fer respectar les lleis i assegurar la vida dels ciutadans i de les ciutats del regne?

ESPANYA ENFORA

Estem en moments interessantíssims de la política internacional. Anglaterra, carregada de paciència i de raó, s'ha decidit, per fi, a demanar, amb solemnitat diplomàtica, explicacions a França respecte les seves intencions en el afer del Ruhr. La resposta de Poincaré reglexa la forta situació política del Govern francès després de les votacions triomfals obtingudes per ell en els debats de la Cambra francesa sobre delicadíssimes qüestions de política interior i la ferma resolució de no deixar l'*os del Ruhr*, aquests dies rublert de sang, fins que Alemanya pagui ço que no pot pagar; la qual cosa és dir, indirectament, però ben explícita, que França cobrarà en territori ço que no cobri en diners. *Ecco il problema!*

Itàlia, comprenent que aquesta política porta a l'hegemonia francesa sobre l'Europa, va canviant d'orientació, decantant-se a Anglaterra.

Mercès als problemes d'Orient, cada dia més emmaranyats, perquè els turcs no saben aprofitar-se d'aquestes crisis i els búlgars juguen a guerra, podrà sostenir Poincaré aquesta política, però no reixirà quan s'aclareixi per allí l'horitzó. I el que és per ara, pot estar tranquil el gran polític, l'admirable patriota francès.

Diada de la bona premsa

El dia de Sant Pere, com de costum, es farà una collecta a totes les esglésies a favor de la bona premsa.

Heu's aquí un acte del qual la majoria dels catòlics no en tenen gairebé esment i no obstant té una importància i transcendència extraordinàries.

Ningú pot negar que avui la premsa exerceix una gran influència damunt de la societat. L'aliment espiritual de molta gent és el diari. Cal, doncs, que els catòlics tinguem bons diaris que defensin la veritat i que orientin a la gent. Avui la societat està desorientada perquè gairebé no tenim premsa. La majoria no son altra cosa que empreses comercials que no s'atreveixen quasi mai a donar la seva opinió pel temor de perdre subscripcions i anuncis.

Per a que tinguin eficàcia les nostres campanyes, cal que la premsa catòlica estigui al nivell de la premsa indiferent o neutra, car no podem exigir que la gent faci el sacrifici de llegir una publicació insubstancial i anodina.

Cal que ens renovem i que tinguem en compte que no n'hi ha prou de posar a un diari l'etiqueta de catòlic, sinó que cal saber escriure bé i donar als subscriptors bona informació. Si els catòlics no oblidessin que els nostres adversaris tenen avui una gran preponderància pels diaris que sostenen i fossin un xic mes generosos, segurament la premsa catòlica no portaria una vida tan esllanguida.

A tot arreu del mon els catòlics donen grans quantitats per a sostenir periòdics que combatin els enemics de l'espiritualitat cristiana i en canvi a casa nostra hem d'anar allargant la mà fent el ploricó per tal que hi deixin caure una moneda.

Es troben diners per a tot menys per fer diaris, la qual cosa vol dir que la majoria de la nostra gent desconeix encara la influència de la premsa.

Som pocs i encara mal avinguts. Moltes vegades les publicacions catòliques es combaten per fins partidistes, deixant de banda les doctrines substancials que son aquelles que haurien de servir de nexa.

Recordem-nos d'aquelles paraules que s'atribueixen a Sant Agustí: quan es discuteixin qüestions doctrinals unim-nos i quan es discuteixin qüestions opinables discutim segons sigui el nostre criteri, però *tractem sempre amb caritat els nostres germans*.

Heu's aquí un consell que no hem d'oblidar mai: tenir caritat amb els nostres adversaris. Que tinguin això en compte els periòdics que obcecats per un ideal partidista que es opinable i discutible, combaten les publicacions que tenen un altre ideari però que com ells enarboren la bandera de l'espiritualitat cristiana.

Unim-nos en les qüestions doctrinals i discutim, serenament, noblement, les opinables.

J. C.

L'Ateneu de Madrid

Els intellectuals de l'Ateneu de Madrid en comptes de donar llum donen fum. No comprenem com en aquella docta casa s'hi poden dir aberracions tan grans com les que diuen certs intellectuals que tenen la dèria de parlar en un tó enfàtic i paradoxal per a que la gent s'adoni d'ells.

Els acords que han pres contra el terrorisme revelen o bé ignorància o bé mala fe. És irritant que es vulgui fer creure a l'opinió desorientada que els homes directors del Sindicat Unic son purs i innocents i que els atemptats els cometen gent de dreta.

Els homes cultes haurien de parlar sem-

pre serenament i no amb l'obcecació que caracteritza la pleb. Ja fa molt de temps que l'Ateneu de Madrid es complau en donar hospitalitat als homes apassionats que parlen dels problemes socials que es plantegen a Barcelona amb un gran desconeixement i mala fe.

Si es aquesta la superioritat dels intellectuals de Madrid no l'envegem pas. Si volen singularitzar-se cultivant l'estridència almenys que no diguin coses fantàstiques. Si no coneixen Barcelona que no en parlin. És preferible callar que no dir nicieses.

El fracàs d'un sistema

L'actitud del govern d'En Romanones, resolt a no adoptar procediments especials per a posar remei a la greu situació de Barcelona, ha produït general indignació fins als qui mes benèvolos i addictes s'han mostrat sempre amb el règim lliberal.

Amb sobrada raó s'ha qualificat de suïcida la política que contempla amb mal disimulada complaença com les demagogies van esfontant la prosperitat de la nostra ciutat, i deixa abandonada la vida dels ciutadans indefensos a les escames d'un escamot d'assassins.

Enemics nosaltres, per arrelada convicció, del sistema lliberal, no cal dir que abominem de tots els seus procediments, i més dels que col·loquen en tan greu perill vitals interessos de la societat.

Creiem veure, però, una desviació en aqueixes irades protestes i censures, al fer objecte d'elles determinades persones de la política. Se'ls acusa de resistir-se a aplicar mesures legals que l'anormalitat de la situació fan necessàries, i trobem manca de lògica aital acusació. No ignorem que la nostra Constitució lliberal faculta al governant per a deixar sospeses les llibertats que constitueixen la mèdula de la mateixa, quan circumstàncies extraordinàries ho exigeixen per assegurar l'ordre públic. Però consti, que tals mesures són d'excepció, i com a tal han de aplicar-se.

Doncs bé: a tothom consta sobradament que d'una sèrie d'anys ençà a Barcelona no s'aconsegueix que la vida discorri pel curs de la normalitat si no és emprant procediments anormals. Des de que la lluita sindicalista ha convertit la nostra ciutat en camp de llurs experimentacions, no aconseguim si no treves d'aparent tranquil·litat, degudes a la repressió de alguna dictadura que governa d'espatlles a la Constitució o aplica mesures extra-legals. En quant aquestes aflueixen tornen a reparèixer el mal estar i a reproduir-se les lluites sagnants amb més violència que mai; de faísó que els elements d'ordre, els ciutadans pacífics, solament respiren amb tranquil·litat quan es declara l'estat de guerra o resten sospeses les garanties constitucionals. I encantats amb el sistema que els allibera per uns moments

del furor sindicalista voldrien imposar-lo a cada moment.

Cal, però, advertir, que mentre l'Estat es regeixi per una Constitució que consagra com a precepte fonamental el respecte a les llibertats que permeten l'enrunament de tots els principis, no pot desposseir d'elles als ciutadans d'una manera permanent, convertint la excepció en regla i lo que es anormal en disposició ordinària. Això no té el dret de fer-ho cap Govern sigui del color que es vulgui i l'actual, col·locat en aquesta situació no fa mes que obrar amb lògica pura.

I aquesta lògica és la que ens porta precisament a una conclusió que no poden refusar ni els més incondicionals i apassionats defensors del règim.

El Govern no vol governar contra la Constitució, però al mantenir-la es troba en l'impossibilitat de garantir la seguretat dels ciutadans, ni pot evitar que el país sigui víctima dels elements revolucionaris.

Es vol una prova més palesa i convincent del fracàs d'un sistema? Perquè si la tranquil·litat no pot restablir-se ni subsistir si no governant al marge de les lleis orgàniques del país, senyal evident i manifesta de que aqueixes lleis entranyen un defecte de constitució que les fa no solament inútils sinó perjudicials. I quan sobre d'elles s'ha edificat tot una doctrina i un sistema tals doctrina i sistema han restat ja definitivament jutjats i soterrats per a sempre entre les runes del fracàs.

La lliçó és tan dura com eloqüent.

Quan ens trobàvem en el període embrionari del sistema lliberal i els drets de l'home intangibles i inviolables no havien produït encara els seus naturals fruits, quants condemnàren *a priori* el sistema per encloure errors, els efectes dels quals preveïen havien d'ésser desastrosos, eren titllats de visionaris, esperits atrassats incapaces d'una concepció més ampla de la vida que volien tancar dins els estrets motllos de la tradició els horitzons de les idees regeneradores que embolcallaven tota una riuda de falagueres promeses. La facilitat amb que cada ú podia enderrocar

seculars principis substituint-los per fórmules noves no subjectes a altre llei que el caprici, seduï als aimants de novetats que arribaren a considerar als qui professaven la integritat del dogma, com un anacronisme social destinat a desaparèixer; mentalitats caduques que mereixen el menyspreu dels qui es titulaven a sí mateixos antorxes de la civilització.

Però la llibertat que tant els afalagà és semblant a certs arbres la frondositat dels quals atrau al vianant i l'incita a reposar sota las seves branques per a matar-lo amb la seva ombra. I avui, que aqueix progrés intel·lectual de que es vanta ven s'ha enlaira tant que ja s'ha cregut poder substituir la lluminositat de les seves doctrines per la resplendor sinistra de les pistoles; avui, que a força de tant respectar totes les idees ja ningú té la seguretat de que se li respecti la vida, els mateixos que proclamaren i mantenen l'absurde del sistema, demanen a grans veus que passant per sobre de tot i apellant a totes les violències s'acabi amb una situació que fa impossible la vida i sumeix a la nostra ciutat en una agonia lenta, terrible...

Els fruits amargs de l'arbre de la llibertat que en mal hora plantà en nostra Pàtria la Revolució,

són ja refusats i odiats fins pels seus més fervents admiradors, que s'han alçat espaordits al trobar-los caiguts en mig d'un bassal de sang; venint amb sos planys a demostrar que mai s'equivocaren els qui els condemnaren en nom d'uns principis que resplandeixen en mig d'aquest caos com una esperança salvadora en aquests moments de supremes anhels de renovació.

Els que tingueren el coratge de portar la integritat dels principis catòlics al camp de la política no erraren el camí; el contingut de sa doctrina dona ahir com avui, i demà com sempre, l'única fórmula que pot realitzar una era de pau i benestar durables; són els qui en la liquidació de responsabilitats poden actuar de jutjes perquè mai tingueren complicitat amb els qui han portat al país de desastre en desastre, i acabaran per anorrear-lo, si una reacció de sentit comú no s'imposa a temps.

El règim ha fracassat; per a substituir-lo esguarda amenaçadora l'anarquia.

Cal que l'opinió imparcial i sensata reflexioni serenament i consideri quina és la única solució que pot salvar al país d'un proper cataclisme.

JOSEP M.ª COMAS I ROCA

Mesures d'excepció

El nostre paternal Govern de Madrid, ho ha reiterat mantes vegades, no vol pendre, contra el cranc que rosega les entranyes de Barcelona, cap mesura d'excepció; deu pensar que ja ens ha posat prou en situació excepcional, el cranc maleït, a les persones honrades i com que es tracta de que ens podrim els barcelonins de bé, i el cranc ens fa podrir, no cal pas destorbar-lo ni tan sols amoïnar-lo.

Aquest Govern, tot lliberalitat per als pistolers, els blasfems, la púrria, vol, pel que es veu, que la gent honrada, que no demana més que treball i llibertat de treballar, es reventi, sense que això sia obstacle per a cobrar-li contribucions, impostos, gabelles, drets i torts de tota mena; que una cosa és que puguin fer els brétols ço que vulguin, i una altra deixar de cobrar l'Estat que els protegeix fins a deixar escu-

rades les butxaques de les persones decents de tota condició. El cas és que prosperi i mani tirànicament la Bèstia; el cranc putrefacte que consum la ciutat.

La llàstima gran és que aqueixos senyorassos de berret de dos becs i plomall de cresta, ja que tant els agrada la prosperitat del cranc, no se l'emportin a engreixar a la Cort, que hauria d'ésser, i és, el seu veritable estatge. Així sabrien comtes, ducs i marquesos, quals blasons haurien d'ésser un parell de *Stars* damunt d'un bassal de sang voltat d'escombraries i de mosques, la substància del pa que s'hi dona. Llàstima és que, no volen ésser tan benaurats, la felicitat de tenir un cranc així arrapat a les entranyes, la volen només que a Barcelona; pensen que ja és, aquesta, suficient mesura d'excepció.

VERAX

DEL MOMENT

Responsabilitats exigibles

L'exèrcit està donant al país un alt exemple de dignitat i de justícia aplicant-se ell mateix la llei i els càstics pels mancaments comesos aquests darrers anys, al Marroc especialment.

Els polítics han volgut imitar el seu exemple, però no poden. I no poden perquè quasi tots els que han governat d'uns anys ençà tenen culpa en les desfetes del Marroc, i en restarien pocs de lliures de responsabilitat per exigir-la als culpables. Demés, els dos partits que dominen en la governació de l'Estat, estan solidaritzats de tal manera que no és possible que es fiscalitzin ni molt menys que processin i es condemnin, mutuament.

En realitat els dos partits i tots els seus homes són per igual responsables de dites desfetes, com ho són de les de Cuba i Filipines, i dels canys i desastres soferts de molts anys ençà.

Dels militars en veiem i en veurem moltíssims de castigats; però, de polític, no en veurem cap, i això que són ells, més que els militars, els causants de tots els mals que han originat la nostra decadència.

* * *

Però si el poble vol, no faltaràn casos concrets de responsabilitats per exigir-les a personalitats concretes també. La iniquitat, que es comet amb els soldats de quota de l'any 1920, és un cas flagrant de gravíssima responsabilitat, que pot i deuria exigir-se als Ministres de la Guerra que l'han comesa, per acció, o per omissió.

Aquests pobres soldats han sofert la injustícia d'ésser enviats a fer armes en una guerra que no és tal guerra encara que sigui com la pitjor de totes.

Aquets soldats, després d'haver complert lleialment i superabundantment el temps de servei, es veuen injustament retinguts al Marroc.

Aquests soldats contempen assombrats, sos companys de l'any 1922 disfrutant (feliços d'ells!) les delícies de la vida familiar mentre els del

any 20 tenen que batre's a Tizzi-Assa com a lleons sense saber per qui es sacrifiquen, ja que tothom sap que els interesos que allí es debaten no són propiament els d'Espanya...

Aquesta iniquitat, o millor dit, aquesta sèrie d'iniquitats (perquè n'hi ha moltes entre mig d'amagades), clamen al Cel, i la sang d'aquests pobres soldats, víctimes dels governs que així els maltracten i condemnen al sacrifici estèril i a una mort inútil i horrible, caurà sobre el cap dels culpables d'aquestes malifetes que si la justícia humana no les castiga, n'hi ha un altra de justícia, de la qual ningú podrà sostreure's.

* * *

I com aquet cas concret de responsabilitats, — encara que difícilment cap de tan greu — n'hi ha moltíssims a tots els Ministeris, a les planes de la *Gaceta*, en les actuacions ministerials, en els contractes i en les empreses de l'Estat, en la conducta dels parlamentaris, en els procediments dels representats del govern. Constatem, en prova d'això, la pèrdua de cent quaranta i cinc milions de pessetes en l'afer dels blats comprats per l'Estat denunciada al Senat pel Marquès d'Hermida.

Fa més de mig segle que un dels pocs homes seriosos que ha produït el constitucionalisme — O'Donnell —, declarà solemnement, emprant una frase que es feu celebèrrima, (referint-se al món polític) que "*Espanya era un presidio sueto*."

D'aleshores ençà... Si fos fàcil una revisió de fortunes dels polítics (no de tots, per sort), i sobre tot dels *cacics* i dels *empresaris* que s'han encimbellat, hi hauria segles de feina per a exigir les responsabilitats, ben clares i ben concretes, certament.

Però tots aquests ja n'estan segurs que ningú els dirà res. Ni tan sols els puritants socialistes que s'asseuen al Congrés, amb la bandera de les responsabilitats per esquer...

S.

Per la salut pública

La vacunació antitífica

II

Una de les causes que fan difícil l'implantar com a obligatòria la vacunació antitífica, és el desconeixement de la duració de la immunitat que dona: Wright opina que dura tres anys, però altres autors, Dopter entre ells, diuen que moltes vegades dura menys de dos anys i d'un sol any i tot. La raó d'aquestes diferències és completament desconeguda.

Per altra part, suposant que la població civil rebés les primeres injeccions vacunals, difícilment es prestaria a les revacunacions, com sol passar així mateix amb la vacunació antiverolosa. Si bé és cert que per una sola vacunació ja es tindria un nucli humà bastant refractari a la tifoide.

Tenint la sort que la població acceptés la vacunació i revacunació abans de fer-la obligatòria *manu militari*, i molt més encara, quan no hi ha la causa de força major que constitueix una epidèmia, hauríem de posar-nos d'acord exactament respecte les injeccions que són necessàries per assolir la immunitat, la preparació de la vacuna, l'època de revacunació i l'edat més propícia per començar l'esmentada immunització. Abans d'assolir aquests resultats, encara que en normes generals tots estem d'acord, hem d'ésser molt discrets en obligar a la vacunació. Aquest punt ha estat molt discutit a l'Acadèmia de Medicina de París, havent-se arribat a la conclusió que la vacunació antitífica ha d'aconsellar-se, però no declarar-se obligatòria en absolut, en temps normal.

De quins procediments hem de valer-nos, doncs, per implantar-la en el nostre país, en el qual tantes poblacions estan sempre en condicions anormals, respecte a tifoide, i quina campanya hem de seguir per Barcelona?

En primer lloc, ens hem de valer de la propaganda seriosa i dirigida amb seny.

Per això l'Institut Municipal d'Higiene reparaix en abundor unes cartilles recomanant la vacunació, en les quals s'insisteix en els estralls que causa la tifoide, citant-se dades eloqüents sobre els resultats bons de la vacunació.

En 1919, l'Institut Municipal d'Higiene vacunà un gran nombre de gent, intervenint-hi activament Simon, Nebot i Gras, assolint unes estadístiques brillants i fent observacions i estudis

molt interessants. La vacuna que s'utilitzà fou la del Laboratori Municipal.

Un altre dels mitjans de propaganda són les conferències; recordem ara la que ha donat darrerament a Girona el nostre company d'Acadèmia, Salvat; l'Institut Municipal d'Higiene n'ha organitzat d'altres, així com Peset a València, etc.

Ha d'ajudar a aquesta campanya el metge de capçalera, procurant per tots els procediments la vacunació dels seus clients i, d'una manera inexorable en tots els casos de tifoide, la dels familiars i convivents. És un gran procediment per acabar d'una vegada els focus epidèmics que s'eternitzarien.

Fa nou mesos, pel Reial Consell de Sanitat de Madrid, s'ha decidit fer obligatòria la vacunació antitífica en els casos de tifoide als individus de la família, convivents i assistents del malalt.

En el cas d'epidèmia, a part dels procediments encaminats a treure la causa immediata de la invasió epidèmica, ha de fer-se el que vaig dir en el meu discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia, i que tantes vegades he repetit, i és intensificar la campanya fins i tot que s'assoleixi la vacunació en massa de la població, sense distinció d'edats.

Un bon procediment fóra fer obligatòria la vacunació antitífica de tot jove en ingressos a la segona ensenyança, a tallers, a despatxos, etc.

A les escoles, el mestre hauria de fer una propaganda intensa de la vacunació, inculcant al noi els aventatges, el qual a la vegada els transmetria als seus pares i famílies.

En fi: la campanya de vacunació ha de seguir la mateixa ruta i le mateixes normes, i assolirem amb ella els mateixos resultats que amb la vacunació antiverolosa, que amb tant d'èxit dirigeix el Dr. Pons i Freixas al nostre Institut.

Diré dues paraules sobre l'obra complementària de l'Institut Municipal d'Higiene en la campanya antitífica, la qual està sota la direcció del Dr. Nebot, amb el nom de Servei Especial Antitífic.

Es capté d'una Secció de la propaganda per a la profilaxi, mitjançant fulletons, cartilles, conferències i tots els procediments de divulgació que hom pot.

Porta un registre de vacunacions, en el qual consten tant les verificades al dispensari d'aquest

Institut com les practicades fora, en els dispensaris municipals, els caps dels quals les notifiquen per mitjà d'unes fulles especials, i les verificades per metges particulars, els quals tenen uns blocs cedits pel mateix Institut que serveixen per donar compte dels clients que han rebut la vacunació i classe de vacuna que han emprat.

Estudia diàriament la morbositat i la mortalitat de la febre tifoide, per estar sempre alerta respecte a l'aparició de qualsevol focus epidèmic.

Porta estadístiques i diverses gràfiques, les quals són d'una gran valor comparativa.

Investiga les causes de la infecció, recollint mostres de tota mena per al seu anàlisi. Pren en cada cas les previsions degudes per extingir d'una manera completa el focus epidèmic o del lloc contaminat. Recomana i practica en tots aquests casos la vacunació a les persones que estan en contacte o relació amb els atacs.

Solventa totes les consultes que se li fan respecte a tifoide, i sobretot el que es refereix a vacunacions.

Coopera en la campanya antitífica que duen a terme les altres seccions de l'Institut M. d'Higi-

ne, investigant les deficiències sanitàries de les cases i locals, procurant eixugar i colgar tots els pous existents, fent pràctiques de desinfecció, organitzant campanyes contra les mosques, assabentant-se de l'estat de les conduccions d'aigües, etc., etc.

Tot això crec que és indispensable per a dur a terme l'obra sanitària que m'està encomanada, i de la qual no dubto se'n poden assolir els millors resultats.

No vull cansar més l'atenció des meus llegidors, exposant conceptes per tots ja sabuts i tal vegada sóc jo el de menys condicions per exposar-los; ja que sols ha estat el meu afany posar en evidència, que des del càrrec municipal que exerceixo, no descuido, i en això m'hi acompanya tot l'Institut d'Higiene, tan vitals problemes, i sols desitjo que d'aquestes conferències en surtin tots ben enfortits i organitzats per a la lluita de conjunt contra la malaltia de la qual m'ocupo, recordant, per acabar, aquella frase de Vincent: "La sort de la febre tifoide està a les nostres mans."

DR. F. GALLART MONES

LA CRISI DE L'HABITACIÓ

La Conferència de l'Edificació

No havíem tingut ocasió encara de posar unes notes marginals a la bombejada Conferència que va finir a Madrid a la primera desena d'aquest mes.

Dintre la faramolla de discursos, proposicions, esmenes i discussions (algunes tan pintoresques com si de les associacions angleses edificadores se n'haurien de dir "guildes" o gremis) que ens arribaren per mitjà de la premsa, un punt, divers de tot el tractat en assemblees de menor quantia, ens fa deturar-nos: Es tracta de la creació de l'Institut del Banc de l'Edificació.

No n'hi ha prou en que l'Estat recomani i mani que part dels cabals recaptats per diversos conceptes, es dediquin a fomentar la construcció (la darrera disposició es refereix a les inversions del Retir Obrer Obligatori), i en que en una munió de disposicions legals es protegeixi pecuniàriament les associacions de cases a bon preu; es fa precís crear una institució *ad hoc*, feta a mida i llampant.

S'assegura que l'Institut no serà una roda més de la burocràcia i que molts dels seus serveis

estaran encomenats al Banc d'Espanya, però ja s'anuncia la creació d'un cos d'inspectors.

S'emetran uns Bons i el Banc d'Espanya s'en-carregarà del pagament d'interessos i d'amortitzacions. Volen dir-nos els ponents a que ve la creació d'un Institut que afegir als ja instituïts?

I no volem parlar de les característiques d'aquests Bons, perquè ens sembla que el resultat de l'emissió ha d'ésser o ruïnós per l'Estat o pels pobres adquirentors.

Cal solament que ens fixem que s'ha celebrat una reunió per resoldre el problema de l'edificació, no solament de l'habitatge, i que si la solució l'hem de trobar en la creació d'un nou Banc, tenim crisi per temps, perquè amb aquesta forma d'ajut, mentre l'Estat no presuposti, per perdre, una quantitat respectable (com se fa en l'estranger) no es resol res absolutament.

Mes ens convindria una acció interventora de l'Estat en tot allò que es refereix a ampliacions i reformes urbanes, de les quals en patim les conseqüències a Barcelona.

J. VILA

El pistolero

— Amb la pistola i amb l'ajuda dels... que no haurien d'ajudar-me, sóc l'amo de Barcelona.

A una pregunta innocent, una resposta culpable

LA PENA DEL DESERTOR

*El desertor en front de l'enemic
serà castigat amb la pena de re-
clusió militar perpetua a mort.
(Codi de Justícia militar.)*

Al número de CATALUNYA SOCIAL del 5 del passat maig el qui sotscriu adreçava una lletra oberta al Comitè Executiu de la Federació de Dependents de Catalunya. Tenia per objecte demanar *quins tractes donarà la Federació als dependents que no secundin les vagues que ella decreta, quina "sanció" donarà als "esquirols"* (1).

Acció, portaveu del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, fa seva l'adreça de la pregunta, i en el número de l'actual mes de juny, dins d'un article de redacció titulat *Reflexions sobre la vaga bancària*, ens dona la resposta. Prescindim ara de comentar la... precaució de no esmentar ni el nom del preguntant, que no per modest deixa d'ésser el d'un dels més antics socis del Centre — circumstància que tal volta hauria interessat als companys lectors d'Acció — ni tampoc el lloc a on la pregunta era publicada: callant-se que era a CATALUNYA SOCIAL, sens dubte perquè aquest semanari és oficialment desconegut a la Biblioteca del Centre, on és oficialment coneguda *Solidaridad Obrera*. Aquella greu i seriosa pregunta, trobada tal volta impertinente o indiscreta, saben, lectors, qui resulta haver-la formulada? Doncs, la Reacció. Oi més; la *reacció disfregada de nacionalisme!*

Al peu d'aquest article va el text íntegre del curiós escrit (2), improvisada textura d'errors i

(1) La vaga projectada per al primer de Maig en les agències del Banc Hispano Americà de Sabadell i de Terrassa, organitzada per la Federació de Dependents de Catalunya, no arribà a esclatar, per haver estat concedides les millores demanades.

(2) "La reacció, que intenta fer-nos recular 10 anys enrera sota la disfresa del nacionalisme, ens preguntava *quins tractes donariem als dependents que no secundessin la vaga. Quines sancions imposariem als esquirols*. Innocents preguntes que fa temps tenim públicament contestades!

"Es en l'Acció del mes de maig de 1922 (fa més d'un any) que en un informe que la nostra Secció envià al delegat del Ministeri del Treball a Barcelona sobre l'avant-projecte de classificació i agrupació d'indústries que confeccionà, escrivíem ço que reproduïm:

"A la vella teoria de la llibertat individual hi oposem la realitat col·lectiva. L'individu és un membre de la col·lectivitat; ell actua sobre ella, però ella

petulàncies, que fa esverar si hom considera que gent que decreta obligacions, dicta deures, pronuncia sentències i es disposa a aplicar sancions — i quines sancions! — a altres persones, tingui de la justícia i de la moral i del dret i l'ordre natural de les coses una idea tan superficial i descarrilada. Quan a Barcelona s'estan cometent assassinats d'obriers a centenars en nom i per causa d'una anomenada disciplina obrera i baix la designació d'esquirol feta amb sentit infamant es condemna a mort a tot aquell qui no vulgui o no pugui sotmetres a n'aquella disciplina, els companys del Centre no vacilen, després d'haver "proclamat" la sotmissió del treballador, "per a la defensa de la classe", a un "servei obligatori" en pronunciar contra els qui aquest dit servei obligatori refusen, contra els dits "esquirols": LA PENA DEL DESERTOR

Tothom sab ço que això vol dir, tothom ho sab a Barcelona, perquè set anys de literatura i de pràctica sindicalista han infiltrat a tothom una noció exacta d'aquesta espaventosa jurisprudència, que devallant de les altures doctrinals en les quals un Jordi Sorel compara efectivament la violència obrera amb la militar, i la vaga amb les

també actua sobre ell. S'influeixen reciprocament. Del treball individual se n'aprofita la col·lectivitat, lo qual vol dir que se n'aprofiten també els individus que no han fet aquell treball. D'aquí els deures d'aquests envers aquella; deures d'aportar-li el treball llur; deures de defensar-la."

"La realitat social — afegíem — és admesa per les classes capitalistes quan diuen que tot ciutadà té el deure de defensar la pàtria. Nosaltres diem que tot treballador té el deure de defensar la classe, i proclamem també el servei obligatori. Es just que hi hagi un gran sector que se sacrifiqui pels interessos de la classe, i una minoria de covards que sols faci acte de presència en el moment d'arreplegar les millores i no en el de realitzar els sacrificis? Volem ésser els apòstols de les nostres idees, però no volem ésser llurs víctimes [sic]. Per això quan un sector de la classe obrera ha entrat en lluita i quan aquesta s'ha decidit per la voluntat dels més, l'esquirol es fa acreedor a les mateixes penes que el desertor." [Aquí acaba el troç reproduït, i afegeix l'articulista:]

"Rebutgem les minories d'il·luminats que vulguin imposar pel terror i la violència llurs conviccions i llurs idees. Pel convenciment i per la propaganda deuen únicament aquestes minories estendre entre les masses llur pensament. Però rebutgem també les minories de traïdors que en els moments crítics de la batalla, se rebel·len contra els acords de la col·lectivitat presos en un règim de democràcia. I si la traïció als interessos de col·lectivitat és sempre execrable i me-

guerres històriques (3), baixà fins als tribunals secrets i clandestins que entreguen als butxins voluntaris, als pistolers, les llistes dels "desertors", dels "esquirols", dels "covards", del "aventurers", dels "pobres diables", o dels "bandits", que s'han de "castigar" cada dia, en sentències sense procés, sense apel·lació i sense revisió possible.

La meua pregunta era innocent, ho confesso. Era superflua, era innecessària, vé a contestar *Acció*. Ja és cosa sabuda, vé a dir. Sí, per horrible desgràcia, són cosa sabuda, els tractes que reben els obrers que per una causa o altra refusen secundar una vaga, per injusta que sigui, o refusen el carnet sindical. Però ara, amb la resposta d'*Acció* resulta que el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, del qual és portaveu, i que la Federació de Dependents de Catalunya, que per boca d'aqueix orgue parla, accepten i donen per cosa admesa, per llei aplicable als dependents del comerç els procediments abominables del codi penal clandestí que el Sindicat Unic introduí i propaga, i que el Sindicat Lliure conrea amb zel de deixeble i de rival. Si la meua demanda era innocent, la resposta obtinguda és certament culpable. Culpable d'aprovació i conformitat a la inhumana, a la selvatge, a la infernal pràctica de condemnar a pena de desertor, ço que vol dir pena de mort, als obrers que no cuiten a acatar ço que altres obrers, — tant obrers com ells, i sovint menys obrers que ells — diuen o decreten.

Exemple fresc de l'aplicació de la pena del desertor en ocasió d'una vaga de dependents, és l'atemptat comés el dilluns passat dia 12 en la persona d'un cobrador d'un dels quatre Bancs barcelonins afectats per la recent vaga decretada pel Sindicat Lliure de Banca i Borsa, (vaga la causa de la qual era justa; la causa no és el mitjà) i que fou solucionada, després de brevíssima duració, amb una victòria dels empleats (procurem dedicar-hi un dels pròxims articles). Doncs bé, pera que vegi tothom a quines injustícies, a quines iniquitats condueix el valdre's, per a bons fins (com ho era el fer cumplir els acords

reixedora de càstig, ho és molt més quan el que la realitza actúa mogut, no per un afany de sortir o d'evitar de caure en la fam, en la misèria, sino que es mou impulsat per la passió del luxe, per la sed de l'or, per l'afany de sumptuositats. Si el pobre diable que es ven per un troç de pa pot cohonestar fins a cert punt la seva conducta, l'aventurer que traïciona la causa dels seus companys per un feix de bitllets de banc, el bandit que s'enlaira a costa de l'enfonsada de la generalitat, mereix... lo que en la consciència de tot home honrat està escrit que es mereix." (Els subratllats són de *Acció*.)

(3) *Reflexions sur la violence*. Especialment al capdevall del Cap. VII.

de la Comissió Mixta) de procediments dolentíssims (com és la vaga) copiaré íntegra la gacetilla publicada per un dels diaris que més detalladament explicà el succés.

"Anit va ésser objecte d'un atemptat un cobrador de Banc Espanyol del Rio de la Plata, anomenat Roc Cañadellas Molins, de 51 anys, resultant afortunadament il·lès. El fet passà en la següent forma: aquest individu que es també porter de la casa número 604 del carrer de les Corts Catalanes, xanfrà Balmes, estava, a les vuit del vespre arreglant unes coses; davant d'ell estava la seva filla parlant amb el promés, i els tres vegeren entrar un individu, mitjanament vestit, que es ficà en el portal i es deturà a tres o quatre passes d'ells. Quan anaven a preguntar-li que volia, s'adonaren que es treia de la butxaca una pistola, i mentres ells es tiraven a terra el desconegut els hi feu quatre o cinc dispar, i s'en va anar, sense pressa, pel mateix camí, en direcció a la plaça de l'Universitat. Al soroll dels trets comparegueren molts transeunts i els guardies que presten servei en aquella demarcació, però l'agressor ja havia desaparegut.

Al fons de la cambra, en l'ascensor, que és al costat, hi havien varis impactes de les bales; essent una veritable casualitat que no toquessin a cap de les tres persones que en una habitació de dimensions tan reduïdes s'aplegaven.

Segons va declarar l'agredit, en temps passats va ésser delegat del Sindicat Lliure d'empleats de Banca i Borsa, havent-se-li ofert posteriorment altres càrregos en la junta, que ell havia rebutjat. *I en la darrera vaga va ésser un dels pocs que acudiren al treball, calculant-se que l'atemptat sigui una conseqüència d'això.*

A terra del portal es trobaren quatre càpsules de pistola, rescent disparada." (Traduït de *La Vanguardia*, 13 juny).

Heu's aquí un cas ben viu d'aplicació de la "pena del desertor" a un dependent de banca. Vosaltres, lectors, ho trobareu, com jo, criminal, inhumà, injust, bàrbre, odiós, abominable. Però vosaltres, lectors, sou i sereu, com jo, *reaccionaris*...

Per a saborejar millor la resposta d'*Acció*, us demano que rellegiu el meu article del número del 5 de Maig. La meua pregunta sobre quins tractes donaria als "esquirols" la Federació de Dependents de Catalunya, descansava sobre la doctrina que en aquella lletra, com en les dotzenes de dotzenes d'articles que porto escrits, sostinc i sostindré mentre visqui: la condemna absoluta, sense reserves ni excepcions, dels atemptats i agressions, sigui quina sigui llur causa, motiu i objecte. Jo condemnava allí, com arreu i sempre, *totes les violències*, i raonava i argumentava

el meu judici. Doncs bé, el portaveu del Centre, rebutja en bloc aquesta actitud i aquesta doctrina. En diu, despectivament: *la reacció*.

El cas del cobrador Cañellas és *el tercer* atemptat que es perpetra de pocs mesos ençà contra dependents de banca. El primer va ésser contra el Sr. Martí Arbonés, de 51 anys, empleat del Banc Hispà Americà, mort assassinat a trets quan entrava a casa seva, carrer de Mallorca, el dia 26 de Febrer, i que segons la gasetilla publicada als diaris pertanyia o havia pertenescut al Sindicat Lliure. El segon, contra el jove de 23 anys Josep M.ª Foix, dependent o ex dependent d'un banc, i pertanyent al Sindicat Unic de Banca i Borsa, mort assassinat a trets al carrer de Tallers, també quan entrava a casa seva el dia 28 d'Abril. Segurament un i altre havien sigut condemnats per *traïdors* o per *desertors* a n'alguna cosa o a n'alguna causa, a n'algun *servei obligatori* que algú havia proclamat. Doncs bé, aquests fets selvatges, horribles, que clamen al Cel, con hi clama tota la sang que fa *set anys* es vessa pels carrers de Barcelona, ara resulta que el portaveu del Centre els ampara, avala i justifica, amb aquesta *revissima* literatura partidària de fer pagar la "pena del desertor" als "traïdors" al "servei obligatori" de la classe obrera.

Els redactors de *Acció* que en el número de Juny retreuen aquests *deures* de *servei obligatori*, no es recorden sens dubte que ells mateixos, al número anterior, o sigui al de Maig, es queixaven de que el Sindicat Unic de la Distribució perseguia als dependents del Centre per a obligar-los a ingressar-hi. "*Per la llibertat de associació*" titulen el seu escrit; combaten "el propòsit de menaça o represàlia contra el treballador que no vulgui ingressar en aquella determinada entitat", i acaben preguntant ells: "Propugnem per l'esclavitud o lluitem per la llibertat?" Com és, doncs, oh companys d'*Acció*, que la música de Juny soni tant diferent de la de Maig? O és que el *servei obligatori* es considera cosa molt justa i bona quan es tracta d'obligar als altres a que vinguin amb un hom, però cosa intolerable i esclavitzadora quan són els altres els que obliguen?

Per sa part, el Sindicat Lliure, el guanyador de la vaga dels quatre Bancs, (i es curiós i remarcable que *Acció*, en donar compte de l'èxit de la vaga calli també el nom del Sindicat triomfant), també ha proclamat ell i proclama cada dia el *servei obligatori*, a benefici propi, amb pena per als desertors. "Y cuando les llegue el turno de entrar en nuestras filas, DE GRADO O POR FUERZA", deia un article d'un del Sindicat Lliure Mercantil a *Unión Obrera*, del 23 de Setembre de 1922, i en un entrefilet, el 18 de Novembre, posava aquesta ordre del dia, paralela al actual llenguatge d'*Acció*: "*Hay momentos en que*

es preciso recordar las palabras de un general francés en los comienzos de una batalla. "Aquí que vuelva la espalda ante el enemigo, matadla en el mismo sitio del combate." Esgarrifós, homicida llenguatge!

Ah, sindicalisme criminal, sindicalisme maleït! La teva vèrbola alcohòlica està fent perdre el cor i el cervell de milers de joves catalans, després d'haver fet a tantíssims perdre l'ànima i la vida!

R. RUCABADO.

L'audàcia dels malfactors

Si es mata impunement es natural que els lladregots s'atreveixin a robar a plena llum i en mig dels carrers mes cèntrics. El pistoler i el lladre són dos homes d'una mateixa contextura espiritual. Per això amb una gran audàcia esperen el pas de llurs víctimes, i es befen de la gent honrada que contempla llurs malifetes.

Aquests robatoris són intolerables. Si les coses segueixen així ningú s'atrevirà a venir a Barcelona. Els fets vergonyosos que passen a la nostra ciutat de lluny estant prenen grans proporcions. La premsa infla els fets i la gent creu que a cada cantonada hi ha un pistoler i a cada recó un lladre amb les ungles esmolades. Per això cal evitar que la gent que ha trobat la manera de viure sense treballar converteixi Barcelona en un aduar marroquí.

Va creixent tant la mala anomenada de la ciutat, que si no hi posen remei, no ens la treurem mai mes del damunt.

Cal que tots els ciutadans fem un esforç per alliberar-nos d'un enemic temible i sanguinari que arruïna la nostra terra i llença al rostre de la ciutat un grapat de sang i de llot.

D'ací i d'allà

Cada dia es cometen nous atracaments. Quan la gent perd la moralitat considera lícites les coses més absurdes.

Què té d'estrany que en un país que per vint-i-cinc pessetes es mata un home, es demani els diners o la vida als pacífics ciutadans?

No podria el senyor ministre de la Governació donar un passeig per carrers de Barcelona, per tal de convèncer-se que calen en les actuals circumstàncies governs de força i de autoritat, i no governs d'opereta?

El Govern, en saber que els diputats catalans es disposaven interpel·lar al Govern sobre la situació actual de Barcelona, ha cridat les autoritats per a *documentarse*.

Això vol dir que no en saben res. No ens estranya, del contrari no dirien que la tranquil·litat a Barcelona és absoluta.

Un sindicalista ha dit a Madrid que els pistolers del Sindicat Lliure són del Somatén.

Ja veuen, quin descobriment més sensacional ha fet l'ahudit sindicalista.

Ja veuran com a l'últim resultarà que les víctimes són gent pagada que es deixa matar per desprestigiari el sindicalisme revolucionari.

Coses més absurdes s'han dit i els incautes les creuen.

El cas és desorientar la gent i fer creure que el terrorisme és obra dels *reaccionaris*.

Mireu que n'és de dolenta la *reacció*.

Es torna a jugar d'una manera escandalosa.

I els diners del joc, on van a raure?

No ho sabem. Misteris de la vida.

La premsa bona es plany que el president del Congrés en possessionar-se del càrrec no jurés limitant-se a prometre pel seu honor.

De totes maneres ha fet bé en no jurar don Melquiades, perquè segons li tirà en cara, al Congrés mateix, un diputat, antic company seu, no fa pas molt de temps que conspiraren junts contra el Rei. I la cabra...

També es planyen que presideixi el Congrés

d'un poble oficialment catòlic un senyor que s'ha anomenat ell mateix, públicament, heterodoxe.

Un govern lliberal i maçònic, és natural que ofereixi la presidència del congrés a un senyor heterodoxe.

Al teatre Espanyol, propietat de l'Ajuntament Madrileny, es va estrenar una obra completament immoral, retolada "Mala mare", la qual va ser suspesa per l'alcalde.

Els regidors socialistes van protestar, perquè diuen que s'han de respectar totes les idees; àdhuc les de les males mares.

L'Unamuno té una altra obreta per estrenar.

Ens sembla que hauria de fer com aquell senyor que estrenava les sabates el tercer dia.

El Tribunal de Comptes del Regne acaba de fer revelacions gravíssimes. Denuncia malversaments, senyala deficiències recaudatòries, censura infraccions de la Llei de Comptabilitat, condemna abusos burocràtics, es plany de les acumulacions de càrrecs (i sous) en una sola persona, demana la simplificació de serveis....

Ja pot plorar el T. C. R.! Mentre governin els partits històrics..

Les Universitats d'Espanya van protestant contra el R. D. d'En Salvatella (d'efecte retroactiu per cert...), reformant la manera de constituir els Tribunals d'oposicions a càtedres.

Però el Ministre d'I. P. com si tal cosa. Es un pou de ciència i d'experiència, que no necessita d'Universitats per a fer disbarats.

Sobre tot, quan es tracta de servir interessos sectaris....

A Bèlgica, per qüestió de llengües s'han produït una crisi ministerial.

A Espanya, aquesta classe de qüestions es solucionen més senzillament. Basta amb qualificar de *dialecto* la llengua no oficial per a resoldre el ple.

◆◆

Noticiari

ESPANYA

— L'Institut Escolar d'Estudis Superiors de la Mancomunitat de Catalunya, ha senyalat la data del 31 del pròxim juliol per a la presentació de sol·licituds d'ingrés al mateix.

— La Junta de Protecció a la Infància ha rebut ultimament varies almoines.

La Junta agraeix a tots els qui d'una manera o altra cooperen a la intensa tasca que realitza, recollint del carrer els infants d'ambdós sexes, abandonats i captaires; tasca que els ciutadans tots haurien de fer seva contribuint-hi a mesura de llurs forces.

— L'Ajuntament de Barcelona, amb molt d'encert, ha recompensat, regalant-li *cinc mil pessetes*, l'acte de civisme del benèmerit ciutadà Francisco Vergós i Arbó que l'altre dia perseguí a un assassí pistoler a costa d'una molt greu ferida.

— Han visitat el ministre del Treball comissionats de Barcelona per a lliurar-li un avantprojecte sobre funcionament de societats cooperatives.

— L'Escola del Treball, per tal d'evitar molèsties, adverteix que ja ha tancat la inscripció del Curset Preparatori d'Estiu, per a l'especialitat de Mecànica, per haver-se completat amb escreix. En canvi, segueix oberta per als electricistes, calderers, planxistes, fumistes, fusters, paletes, carrossers, operaris d'indústries químiques i operaris d'indústries tèxtils.

— Ha tingut un èxit franc la Setmana Social que acaba de celebrar-se a Càceres.

— L'Ajuntament de Santander, demés de protestar contra l'assassinat del Cardenal Soldevila acordà dirigir-se a tots els Ajuntaments d'Espanya invitant-los a dirigir-se al Govern demanant-li que prengui mides severes per a la repressió del terrorisme.

— La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut durant el mes de Maig, per imposicions, la quantitat de 13.841.989 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, termes mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 13.346.773 pessetes, havent obert 2.825 llibretes noves. De les imposicions corresponen a l'Oficina Central de Barcelona, 7.491.572 pessetes, i a les Sucursals, 6.344.417 pessetes.

A 31 de Maig la Caixa tenia vigents 262.679 llibretes amb un saldo al seu favor de 159.342.821 pessetes, distribuïdes per províncies en la següent forma: Província de Barcelona: 118.646.156 pes-

setes; província de Girona: 16.930.454 pessetes; província de Lleida: 15.282.378 pessetes; província de Tarragona: 9.130.752 pessetes; província de Balears: 353.031 pessetes.

— La Cooperativa bilbaína de la Ciutat-Jardí contracte un prestament d'un milió i mig de pessetes, avalat per l'Ajuntament de Bilbao.

— El mestre de Bellmunt (Lleida) reuní al poble exposant-li la necessitat de construir nous locals per Escoles, sense esperar la subvenció de l'Estat, acordant-se així per aclamació.

Bon exemple a seguir pels pobles que en necessitin.

— Organitzat per les Dames Catequistes, ha tingut lloc a Madrid un miting femení a favor de la premsa netament catòlica, prenent-hi part oradores ben preparades pel cas.

— L'Institut d'Orientació Professional ha presentat les bases per a la provisió de places d'assistents al Laboratori de l'Institut.

ESTRANGER

— La Cambra dels Lords ha refusat una esmena de lord Russell (cal anomenar-lo), demanant l'abolició de la "*Llei del blasfemador*", que a la Gran Bretanya s'aplica sense compassió, dura com és.

Es bo pendre'n nota.

— A Itàlia les dones de determinades condicions tindran ben prompte el dret a elegir i ésser elegides en les eleccions municipals. Aquest projecte havia estat ja aprovat fa alguns dies pel president Mussolini.

— A Bulgària els comunistes tindran ara que practicar les seves doctrines tan prompte arribi a deu la xifra dels veïns comunistes en una població. La llei els obliga ara a formar una comunitat de béns i de persones tal com ells la prediquen sense voler practicar-la.

— La Conferència Internacional per a estudiar els mitjans millors, a fi d'evitar la plaga de la mosca de les oliveres, que tants estralls causa, iniciada pel Delegat espanyol a la sexta Assamblea de l'Institut Internacional d'Agricultura, de Roma, es creu que donarà bons resultats. Deu ho faci.

— La Setmana Social de Càceres, en la que va donar una notable Conferència a les dones el senyor Bisbe, va proclamar la confessionalitat de totes les obres socials, després d'un ben documentat i eloqüent discurs del senyor Senante.

La S. S. C., acabà amb una solemne missa de Pontifical.

D'EXCURSIONISME

Res més interessant, certament, que les excursions al Pirineu Català, aquest Pirineu tan sublim i tan immensament bell que fou cantat un dia pel geni immortal de Verdaguer. Diem "res més interessant" pel fet de les facilitats amb les quals hom topa per a fer les excursions esmentades.

Cal sortir de Barcelona (Nord) amb qualsevol dels trens que van a Lleida. Un cop a Tàrrrega, la simpàtica ciutat frontera de l'Urgell i la Segarra, una casa important per demés, el Garatge Sport, d'En Jaume Castells, situat al carrer de Ponent, us facilitarà automòbils equipats amb tot el luxe que permeten les carreteres de l'estat espanyol, ço que equival a dir que permeten viatjar amb la màxima comoditat. Disposa de turismes de dos a sis seients i d'òmnibus propis per a col·lectivitats. Els preus són sumament econòmics, tan com permeten les circumstàncies actuals. Això vol dir que si els amants de la naturalesa no aprofiten una tal avinentesa per a visitar aquest estiu les bel·leses immenses i incomparables del nostre Pirineu, serà perquè no voldran, ja que comoditats i facilitats no poden haver-n'hi més, certament.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LEGÍA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PARA ENRIQUECER

la sangre, aumentar el apetito y fortificar el sistema nervioso, es un medicamento sin rival el jarabe

Hipofosfitos Salud

También se receta a las criaturas delicadas y enfermizas. Les favorece el desarrollo del sistema óseo. A poco de tomarlo, el rosado color de sus mejillas proclama las excelencias del preparado Aprobado por la **Real Academia de Medicina y Cirugía** :: 29 AÑOS DE CRECIENTES EXITOS.

Aviso: Recházese el frasco si no se lee en su etiqueta exterior, con tinta roja, HIPOFOSFITOS SALUD pues con frecuencia y por mayor lucro en la venta se ofrecen similares

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provenç, 1157